

B en W besluit

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

Gelet op het voorstel "Beleidsregels Wmo maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp Hilversum 2022" met kenmerk 1085576,

gelet op:

- Titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht
- Hoofdstuk 2, paragraaf 3, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Artikel 8 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Hilversum 2018

gezien:

- het Programma naar een financieel gezond sociaal domein
- het besluit van de gemeenteraad van Hilversum d.d. 10 november 2021
- het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum d.d. 13 februari 2022

besluiten:

- I. de Beleidsregels voor de Wmo maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp gemeente Hilversum 2022 vast te stellen;

Beleidsregels voor de Wmo maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp gemeente Hilversum 2022

Kader

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015). Hieronder valt ook de huishoudelijke hulp. Met het oog op de rechtszekerheid voor de inwoner is het van belang dat bij de indicaties voor huishoudelijke hulp gebruik wordt gemaakt van een objectief normenkader. Hilversum hanteert bij de indicering van aanvragen huishoudelijk hulp het indicatieprotocol van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Dit indicatieprotocol is ontwikkeld in 2006, gebaseerd op de normstelling voor de langdurige zorg en daarom niet echt toegesneden op de Wmo.

Er is daarom aanleiding om het normenkader aan te passen aan de huidige Wmo uitvoeringspraktijk. De gemeente Hilversum heeft gekozen voor het normenkader van HHM/KPMG, jaargang 2019. Hierbij is rekening gehouden met de volgende factoren:

- het HHM/KPMG normenkader is gebaseerd op actueel onderzoek voor gemeentelijk Wmo-beleid inzake huishoudelijke hulp;
- het normenkader van HHM/KPMG biedt duidelijke kaders met ruimte voor maatwerk;
- het normenkader van HHM/KPMG is door de rechter getoetst en als rechtmatig beoordeeld;
- binnen de regio Gooi en Vechtstreek wordt voor huishoudelijke hulp gebruik gemaakt van dezelfde aanbieders (centrale inkoop) en wordt het normenkader van HHM/KPMG ook al toegepast (uniformiteit).

Voor de toepassing van het nieuwe normenkader dienen de beleidsregels voor huishoudelijke hulp te worden aangepast. Paragraaf 7.4 van de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Hilversum 2020 inzake Huishoudelijke hulp wordt overeenkomstig aangepast.

Indiceren huishoudelijke hulp

1.1 Gestructureerd huishouden

Om zelfredzaam te kunnen zijn is het van belang dat de inwoner in staat is tot het voeren van een gestructureerd huishouden. Dit houdt in ieder geval in:

- het schoon en op orde houden van het huishouden; en
- het kunnen beschikken over schoon beddengoed, schone kleding en boodschappen.

1.1.1 Schoon huis

Bij het schoon houden van een huis gaat het om een naar algemene maatstaven aanvaardbare hygiënestandaard voor bewoning. Het is van belang dat het huis niet vervuilt en voldoende frequent wordt schoongemaakt. De inwoner moet gebruik kunnen maken van de volgende vertrekken:

- woonkamer;
- als slaapkamer in gebruik zijnde ruimte(s);
- keuken;
- sanitaire ruimte(s); en
- gang/trap.

Buitenruimten vallen er dus niet onder. Een schoon huis betekent niet dat alle vertrekken wekelijks (volledig) schoongemaakt moeten worden (stof afnemen, ramen zemen). Wanneer er een indicatie voor huishoudelijke hulp wordt afgegeven, is het vervolgens aan de inwoner om samen met de huishoudelijke hulp afspraken te maken over wat wanneer gedaan wordt.

De maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp ziet op structurele ondersteuning bij het schoonhouden van de woning. Dit is de hoofdregel. In geval van een noodsituatie kan een uitzondering worden gemaakt op de hoofdregel. Denk bijvoorbeeld aan ontslag uit een ziekenhuis en de inwoner niet beschikt over een netwerk. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar de mate waarin de huishoudelijke hulp al dan niet uitstelbaar is. Niet-uitstelbare taken zijn het nuttigen van de maaltijd en de verzorging van kinderen. Wel uitstelbare taken zijn stofzuigen, reinigen van sanitair en keuken, alsmede het verschonen van bedden. Het gaat hier om een algemeen onderscheid. Per situatie zal beoordeeld moeten worden wat nodig is.

1.1.2 Taakvelden

Huishoudelijke hulp is onder te verdelen in verschillende taakvelden. De gemeente maakt onderscheid tussen :

- Uitvoerende schoonmaakwerkzaamheden (o.a. stofzuigen, dweilen, stof afnemen, ramen zemen);
- Wasverzorging;
- Boodschappen;.
- Maaltijden (voor)bereiden en/of opwarmen (indien er geen voorliggende oplossingen zijn);
- Organisatie van het huishouden (structuur aanbrengen)
- Advies en instructie over het voeren van een huishouden (aanleren van vaardigheden)
- Helpen bij en toezien op verzorging van kinderen.

Bepaalde onderdelen van huishoudelijke hulp (zoals maaltijdverzorging of organisatie van het huishouden) worden mogelijk al uitgevoerd via bijvoorbeeld de wijkzorg. Bij het indiceren wordt hier rekening mee gehouden. Ook vindt integrale indicering plaats als sprake is van persoonlijke verzorging of begeleiding.

2.1 Eigen mogelijkheden

De gemeente neemt niet automatisch taken en verantwoordelijkheden van de inwoner over. De maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp is pas aan de orde, wanneer eigen mogelijkheden van de inwoner of voorliggende voorzieningen ontbreken dan wel niet toereikend zijn.

Het gaat bij eigen mogelijkheden om eigen kracht, gebruikelijke hulp, sociaal netwerk en algemeen gebruikelijke voorzieningen.

2.1.1 Eigen kracht

De inwoner verricht zelf de huishoudelijke taken binnen de mogelijkheden die hij/zij heeft. Dit kunnen ook deeltaken zijn. Tevens wordt onderzocht of de huishoudelijke taken anders ingericht of uitgevoerd kunnen worden. Voorbeelden zijn: plaatsing van de wasmachine op een geschiktere plaats of de beschikbaarheid van een extra stofzuiger op de bovenverdieping. Hiermee wordt rekening gehouden bij het indiceren van de benodigde ondersteuning vanuit de Wmo 2015.

Als de inwoner al gewend was om voor eigen rekening een schoonmaakhulp in te huren, dan is het enkele feit dat er zich beperkingen voordoen geen reden om een beroep te doen op gemeentelijke ondersteuning. Wel moet in het onderzoek worden meegewogen of er sprake is van gewijzigde omstandigheden. Gewijzigde omstandigheden kunnen zijn het wegvallen van financiële mogelijkheden van de inwoner of een toename van de benodigde ondersteuning van de inwoner. In het laatste geval komt alleen de extra ondersteuning in aanmerking voor compensatie op grond van de Wmo 2015.

Wanneer de inwoner feitelijk geen beperkingen heeft om huishoudelijke taken te verrichten, maar de vaardigheden mist om de huishouding te doen, bijvoorbeeld omdat zijn/haar partner dat altijd deed, dan kan de inwoner vanuit de Wmo 2015 gedurende korte tijd begeleiding en advies krijgen om de vaardigheden aan te leren. Een en ander voor zover de inwoner niet beschikt over een netwerk om hem/haar te ondersteunen.

2.1.2 Gebruikelijke hulp

In geval de inwoner huisgenoten heeft, worden zij geacht huishoudelijke taken over te nemen voor zover dit redelijkerwijs van hen kan worden verwacht. Deze verplichting geldt in de regel voor alle huisgenoten van 18 jaar en ouder. De leefeenheid is namelijk in gezamenlijkheid verantwoordelijk voor het huishoudelijk werk. In de meeste gevallen zal het om gezinsleden van de inwoner gaan.

Afhankelijk van de leeftijd en belastbaarheid wordt ook van de inwonende minderjarige kinderen een bijdrage in de huishouding verwacht. Algemene uitgangspunten (ontleend aan Richtlijn Hulp bij het Huishouden 2011 van de MO Zaak, voorheen onderdeel van CIZ):

- Kinderen tot 5 jaar leveren geen (wezenlijke) bijdrage aan het huishouden;
- Kinderen tussen 5-12 jaar worden naar hun eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden zoals: opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, boodschap doen, kleding in de wasmand gooien;
- Kinderen van 13 tot en met 17 jaar kunnen naast bovengenoemde taken ten minste ook hun eigen kamer op orde houden (rommel opruimen, stofzuigen en bed verschonen).

2.1.3 Sociaal netwerk

Familieleden, vrienden en/of buurgenoten maken deel uit van het sociaal netwerk van de inwoner. Veelal zal hi/zij op hen ook een beroep kunnen doen. Voorbeelden hiervan zijn:

- (ondersteuning bij) boodschappen doen;
- afval verwijderen;
- terbeschikkingstelling van praktische gebruiksmiddelen, zoals een robotstofzuiger.

2.1.4 Algemeen gebruikelijke voorzieningen

Voor sommige taken of voorzieningen geldt dat deze niet zozeer te maken hebben met de beperkingen van de inwoner, maar min of meer van toepassing zijn op elk huishouden. Voorbeelden van algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn:

- schoonmaakmiddelen;
- hulpmiddelen bij huishoudelijke taken, zoals een vaatwasser, magnetron, stofzuiger, huishoudtrap;
- boodschappendienst (voor zover feitelijk voorhanden);

- maaltijdservicedienst (voor zover feitelijk voorhanden).

3.1 Normenkader HHM/KPMG

De gemeente Hilversum hanteert het normenkader van HHM/KPMG. Het gaat om een richtlijn voor het indiceren van huishoudelijke hulp. De te indiceren tijd voor huishoudelijke hulp wordt uitgedrukt in minuten per week (tabel I). Afhankelijk van de benodigde ondersteuning en in overleg met de inwoner met een hulpvraag bestaat de mogelijkheid om de huishoudelijke hulp niet wekelijks maar tweewekelijks in zetten, wanneer dit in de betreffende situatie efficiënter en/of effectiever is.

De basisnorm voor de uitvoerende schoonmaakwerkzaamheden bedraagt 125 minuten per week. Het gaat hierbij om de gemiddelde cliëntsituatie waarbij sprake is van het volgende:

- 1) een huishouden met 1 of 2 volwassenen zonder thuiswonende kinderen;
- 2) wonend in een zelfstandige huisvestingssituatie, gelijkvloers of met een trap;
- 3) er zijn geen huisdieren aanwezig die extra inzet van ondersteuning vragen;
- 4) de cliënt kan de woning dagelijks op orde houden (bijvoorbeeld aanrecht afnemen, algemeen opruimen) zodat deze gereed is voor de schoonmaak;
- 5) de cliënt heeft geen mogelijkheden om zelf bij te dragen aan de activiteiten die moeten worden uitgevoerd;
- 6) er is geen ondersteuning vanuit mantelzorgers, netwerk en vrijwilligers bij activiteiten die moeten worden uitgevoerd;
- 7) er zijn geen beperkingen of belemmeringen aan de orde bij de cliënt die maken dat de woning extra vervuult of dat de woning extra schoon moet zijn;
- 8) de woning heeft geen uitzonderlijke inrichting en is niet extra bewerkelijk of extra omvangrijk.

Mocht de inwoner deels zelf de werkzaamheden kunnen (laten) uitvoeren, dan wordt hier rekening mee gehouden (tijdsvermindering). Er kan meer tijd worden geïndiceerd naar gelang de situatie van de inwoner hierom vraagt. Te denken valt aan:

- een medische aandoening van de inwoner die vraagt om intensievere en/of frequentere schoonmaakwerkzaamheden;
- de samenstelling van het gezin, zoals de aanwezigheid van minderjarige kinderen;
- de aard van de woning (al leidt een grote woning niet automatisch tot een ruimere indicatie);
- de aanwezigheid van huisdieren (gaat niet om diervoorziening).

Naast schoonmaakwerkzaamheden kan extra tijd worden geïndiceerd voor bewassing, voeding en maaltijden, alsmede organisatie van en instructie ten behoeve van het huishouden. Het normenkader biedt hiervoor richttijden. Voor een totaaloverzicht wordt verwezen naar bijlage I bij deze beleidsregels. Toepassing van het normenkader levert op deze manier een indicatie op die is afgestemd op de situatie van het huishouden.

De periode van 3 maanden na de start van de huishoudelijke hulp geldt als een “proefperiode”. Weliswaar is het indicatiebesluit van het college gebaseerd op een zorgvuldig onderzoek, maar in de praktijk kan toch blijken dat de indicatie niet passend is. Waar nodig volgt, op basis van bijvoorbeeld een aanwijzing van zorgorganisatie of inwoner, een herindicatiebesluit. Ook is het mogelijk om gedurende korte tijd extra ondersteuning in te zetten, indien er sprake is van achterstallig werk.

In het indicatiebesluit wordt de omvang van de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp bepaald. Deze zal niet altijd volledig worden benut. De inwoner kan tijdelijk afwezig zijn in verband met een vakantie of een noodzakelijk verblijf elders. De tijd dat geen huishoudelijke hulp wordt verricht, wordt niet op een later moment alsnog ingehaald. In geval van zorg in natura dient de aanbieder wel te zorgen voor vervanging van de (vaste) hulpkracht, als het gaat om niet of niet langer uitstelbare ondersteuning.

Het normenkader HHM/KPMG kent geen nadere tijdsaanduiding met betrekking tot de verzorging van kinderen. Hiervoor hanteert Hilversum de volgende tabel met richttijden (Richtlijn Hulp bij het Huishouden 2011 van de MO Zaak):

Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen	
Naar bed brengen / uit bed halen	10 minuten per keer per kind
Wassen en kleden	30 minuten per dag per kind
Eten en/of drinken geven	20 minuten per broodmaaltijd 25 minuten per warme maaltijd
Babyvoeding: flesje	20 minuten per keer per kind
Luier verschonen	10 minuten per keer per kind
Naar school / crèche brengen / halen	15 minuten per keer per gezin
Factoren meer hulp	
Indien opvang noodzakelijk is	Tot 40 uur per week
Bijzonderheden	
Maximale duur voor tijdelijke opvang is 3 maanden. Zorgverlof, kinderopvang etc. is voorliggend. In bijzondere situaties is verlenging mogelijk.	

4.1 Invoering beleidsregels huishoudelijke hulp

Deze beleidsregels met het normenkader van HHM/KPMG voor huishoudelijke hulp treden in werking per 1 april 2022.

Het betreffende normenkader geldt voor alle indicaties met een ingangsdatum van 1 april 2022 of later. Lopende indicaties huishoudelijke hulp zullen na 1 april 2022 opnieuw worden beoordeeld aan de hand van deze beleidsregels. In de heronderzoeken betreffende lopende indicaties wordt in ieder geval rekening gehouden met:

- een overgangsperiode van 3 maanden bij een vermindering van de omvang van de indicatie;
- bijzondere afspraken die met de inwoner zijn gemaakt;
- individuele belangen van de inwoner.

5.1 Titel beleidsregels huishoudelijke hulp

Deze beleidsregels worden aangehaald als: “Beleidsregels voor de Wmo maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp gemeente Hilversum 2022”.

- II. paragraaf 7.4 van de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Hilversum 2020 inzake Huishoudelijke hulp conform besluit 1 te wijzigen;
- III. de datum van inwerkingtreding van de nieuwe beleidsregels huishoudelijke hulp, zoals bedoeld onder besluit 1, vast te stellen op 1 april 2022;
- IV. de raad te informeren over de nieuwe beleidsregels huishoudelijke hulp middels de bijgevoegde Raadsinformatiebrief;
- V. de reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein vast te stellen.

Hilversum, 15 maart 2022
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

TABEL I

